

**Inari-Utsjoki
yhteistoiminta-alueen
terveydensuojelun
valvontasuunnitelma
vuosille 2025–28**

Päivitys vuodelle 2026

Organisaatio:Inarin kunta

Yhteystiedot:Piiskuntie 2 99800 Ivalo, inari@inari.fi, www.inari.fi

Osasto / hanke / viite:Tekninen osasto / terveysvalvonta

Hyväksyntä:Ympäristöjaosto

1. Terveystensuojelulain tavoite ja kunnan tehtävät

Terveystensuojelulain (763/1994) tarkoituksena on suojella ihmisen terveyttä ennaltaehkäisemällä terveysriskejä ja poistamalla tai vähentämällä todettuja riskejä. Terveystensuojelun toimintaympäristö on muutoksessa ja terveystensuojeluvalvonnalla on tärkeää olla valmiutta tarkastella myös uusia mahdollisia terveysriskejä, jotka liittyvät mm. ilmastonmuutokseen ja pandemioihin.

Terveystensuojelulaki on vanha ja osittain hajanainen, minkä myötä terveystensuojelulain kokonaisuudistus on käynnistetty. Kokonaisuudistuksessa on määrä tarkastella laajasti säädösten toimivuutta ja ajantasaisuutta sekä säätää nykyistä kattavammin mm. viranomaisvalvonnasta, hallintomenettelyistä ja viranomaisten käyttämistä tietojärjestelmistä. Uuden lain voimaantulotavoite on 1.1.2027 eli tämä terveystensuojeluvalvontaa ohjaava lainsäädäntöpohja uudistunee kuluvan valvontaohjelmakauden aikana.

Terveystensuojelulain mukaan kunnilla on päävastuu terveystensuojeluvalvonnan toteuttamisesta. Kunnan toteuttaman valvonnan ohjauksessa on tapahtunut ohjelmakaudella muutos, kun Valvira, aluehallintovirastot ja ELY-keskuksen ympäristöä ja luonnonvaroja koskevat lupa- ja valvontatehtävät yhdistettiin uuteen monialaiseen Lupa- ja valvontavirastoon (LVV), jonka toiminta on käynnistynyt 1.1.2026.

2. Terveystensuojeluvalvonta vuonna 2026

Tässä suunnitelmassa kuvataan Inarin ja Utsjoen ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen terveystensuojeluvalvonta vuodelle 2026. Suunnitelma perustuu ohjelmakaudelle 2025–2028 laadittuun laajempaan Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueen terveystensuojelun valvontasuunnitelmaan.

Vuosille 2025–2028 laadittu terveystensuojelun kattava valvontasuunnitelma sisältää tarkempia tietoja mm. valvonnan lakisääteisistä perusteista, valvontaa toteuttavasta henkilöstöstä, valvonnan maksullisuudesta, valvonnan yleisistä periaatteista, valvontakohteista, valvonnan painopistealueista, tarkastusten sisällöstä ja valvonnan toteutumisen arvioinnista. Näitä tietoja ei ole tarkoituksenmukaista toistaa tässä suunnitelmassa kokonaisuudessaan. Tässä päivityksessä kuvataan tarkastussuunnitelma vuodelle 2026.

3. Tarkastussuunnitelma vuodelle 2026

Seuraavissa taulukoissa (1–6) esitellään säännöllisessä valvonnassa olevat kohdetyypit. Valviran arvioimaa vuosittaista tarkastustiheyttä vähennetään tai lisätään paikallisen riskinarvioinnin perusteella yksittäisten kohteiden kohdalla. Paikallinen riskinarviointi perustuu pitkään kokemukseen kohteista ja tarkastuksilla tehtyihin havaintoihin. Yksityiskohtaista, järjestelmällistä riskinarviointia ei ole tehty, mutta kohteiden kokonaisriskiä arvioidaan käytännössä kaikilla tarkastuksilla. Valvontakohteet tarkastetaan riittävän usein ja siten, että terveysriskiä mahdollisesti aiheuttavat tekijät havaitaan tarkastuksilla.

Taulukot sisältävät valvontakohteiden määrän kohdetyypeittäin ja vuodelle 2026 suunniteltujen tarkastusten määrän. Kohteita on valvontaohjelmakauden alussa yhteensä 143. Vuodelle 2026 on suunniteltu tehtäväksi yhteensä 48 tarkastusta. Tarkastusten määrä vuosille 2027–28 sisällytetään vuosittain tehtävään valvontasuunnitelman päivitykseen.

Riskiluokat:

Luokkaan 3 kuuluvat ne kohteet, joissa on todennäköistä, että toiminnasta voi aiheutua terveyshaittaa; esimerkiksi kun altistuvien määrä on suuri, toiminta on herkkä häiriöille, vaikutukset terveyteen ovat merkittäviä, altistusaika on pitkä (korkea riski).

Luokkaan 2 kuuluvat ne kohteet, joissa on mahdollista, että toiminnasta voi aiheutua terveyshaittaa, mutta terveysvaikutukset eivät ole merkittäviä (keskisuuri riski)

Luokkaan 1 kuuluvat ne kohteet, joissa on todennäköistä, että toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa (matala riski).

Tarkastustiheys:

2	kaksi kertaa vuodessa
1	kerran vuodessa
0,5	joka toinen vuosi
0,3	kerran kolmessa vuodessa
0,25	kerran neljässä vuodessa
0,2	kerran viidessä vuodessa

a. Valvontakohteet taulukoituna kohdetyypeittäin

Taulukko 1. Majoitustoimintaan tarkoitettu tila

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatypit	Riski-luokka	Tarkastus-tiheys	Kohteiden lkm	Suunnitellut tarkastukset vuodelle 2026
Hotelli, hostelli (retkeilymaja, retkeilyhotelli, kesähotelli ja muut vastaavat), huoneistohotelli, motelli ja matkustajakoti)	Hotelli	2–1	0,2	17	5
	Hostellit, kuten retkeilymajat, retkeilyhotellit, kesähotellit, huoneistohotellit, matkustajakoti / motelli, täysihoidola			7	-
Lomakeskuksen ja leirintäalueen majoitushuoneisto	Lomakeskusten ja leirintäalueiden mökit	2–1	0,2	48	13
Majoituskasarmi	Kasarmit	2–1	0,2	1	-
Majoittumiseen tarjottu kalustettu huoneisto, loma-asunto tai tila (aamiaismajoitus siihen tarkoitetuissa tiloissa sekä asuntola, yömaja, vastaanottokeskus sekä muut vastaavat)	Aamiaismajoitus sekä majoitus maatilamatkailun yhteydessä Asuntolat, yömajat, pakolaisten vastaanottokeskukset Muu loma-asuntojen ammattimainen tarjoaminen Muu majoitustoiminta	2–1	0,2 (0 verkkoalustoilla tarjottava pienimuotoinen lyhytaikainen majoitustoiminta)	-	-

Taulukko 2. Yleisölle avoin kuntosali, liikuntatila, sauna, kylpylä, uimahalli, maauimala ja uimaranta

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatyytit	Riski-luokka	Tarkastus-tiheys	Kohteiden lkm	Suunnitellut tarkastukset vuodelle 2026
Urheiluhalli tai jäähalli	Yleinen liikuntatila	1	0,2	3	-
Yleisölle avoin kuntosali tai liikuntatila, jossa on enemmän kuin yksi liikuntatila	Yleinen liikuntatila	1	0,2	-	-
Yleisölle avoin liikuntatila, jossa on korkeintaan yksi liikuntasali	Yleinen liikuntatila	2-1	0,2	6	-
Yleisölle avoin sauna (pääasiallinen käyttötarkoitus)	Saunat	2	0,5	3	2
Kylpylä, uimahalli, maauimala sekä uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY mukainen yleisölle avoin uimaranta (ns. EU-uimaranta)	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), huomattava määrä uimareita päivässä	2	1	-	-
	Yleiset altaat (kylpylä, uimahalli ja maauimala)	3	1	5	4
Muu yleisölle avoin uimaranta	Pienet yleiset uimarannat	2	1	6	5

Taulukko 3. Päiväkoti ja lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämispaikka sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämispaikka

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatypit	Riski-luokka	Tarkastus-tiheys	Kohteiden lkm	Suunnitellut tarkastukset vuodelle 2026
Päiväkoti	Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti, leikkitoiminta tai muu päivätoiminta	2	0,3	12	7
Ryhmäperhepäiväkoti siihen varatussa tilassa	Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti, leikkitoiminta tai muu päivätoiminta	2	0,3	2	-
Lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvä toiminnan järjestämispaikka	Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot, lasten sisäleikkipuistot ¹	2–1	0,25	8	1
Esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukio-opetusta ja korkeakoulutusta järjestävä oppilaitos	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, korkeakoulu, muu aikuiskoulutus ja muut koulut ja oppilaitokset	2	0,3	7	2
Taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, korkeakoulu, muu aikuiskoulutus ja muut koulut ja oppilaitokset	2	0,3	1	-
Opetuksen järjestämispaikka	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, korkeakoulu, muu aikuiskoulutus ja muut koulut ja oppilaitokset	2	0,3	-	-

¹ Lasten sisäleikkipuistot ovat 2022 voimaan tulleen lakimuutoksen myötä liikuntatiloja ja ne kirjataan Vatiin toimintatypille yleinen liikuntatila.

Taulukko 4. Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatypit	Riski-luokka	Tarkastus-tiheys	Kohteiden lkm	Suunnitellut tarkastukset vuodelle 2026
Tehostetun palveluasumisen yksikkö tai laitoshoidon antava sosiaalihuollon yksikkö	Vanhainkoti (laitoshuolto), vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	2	0,3	4	1
	Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)			1	-
	Muut yksiköt (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat; tehostettu palveluasuminen)			-	-
	Muut yksiköt			-	-
Lastensuojelulaitos	Lastenkodit, koulukodit ja nuorisokodit, ammatilliset perhekodit, muut lastensuojeluyksiköt	2	0,3	-	-
Ensi- ja turvakoti	Ensi- ja turvakodit, perhekuntoutusyksiköt	2	0,3	-	-

Taulukko 5. Solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatyytit	Riski-luokka	Tarkastus-tiheys	Kohteiden lkm	Suunnitellut tarkastukset vuodelle 2026
Solariumpalvelu	Solarium	2	0,2	-	-
Ihoa rikkova toiminta	Kosmetologiset huoneistot ja laitokset, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito	2-1	0,25	-	-
Erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola	Kosmetologiset huoneistot ja laitokset, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely tai hoito	2-1	0,25	6	1

Taulukko 6. Talousvettä toimittava laitos

TsL toimipaikka tai toiminto	Vatin toimintatypit	Riski-luokka	Tarkastus-tiheys	Kohteiden lkm	Suunnitellut tarkastukset vuodelle 2026
18 §:n mukainen talousvettä toimittava laitos	EU-raportoitava vedenjakelualue, vedentoimitus vähintään 1000 m ³ päivässä tai vähintään 5000 henkilölle (ominaisuustieto)	3	1 (0,5 jos vain jakelua)	-	-
18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, jonka toimittaman veden määrä on vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai vähintään 50 henkilön tarpeisiin	Muu vedenjakelualue, vedentoimitus 10–999 m ³ päivässä tai 50–4999 henkilölle (ominaisuustieto)	3	1 (0,5 jos vain jakelua)	7	7
18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos, jonka toimittaman veden määrä on vähemmän kuin 10 kuutiometriä vuorokaudessa ja alle 50 henkilön tarpeisiin	Pieni vedenjakelualue, vedentoimitus < 10 m ³ /vrk tai alle 50 henkilölle (ominaisuustieto)	2	0,5 (0,3 jos vain jakelua)	-	-